

ชีววิทยาการสืบพันธุ์ของปลาแข่งไก่อ่ (*Megalaspis cordyla* (Linnaeus, 1758))

ทางฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย

อิสราภรณ์ จิตรหลัง* ธนดล นวลจันทร์ และกำพล ลอยขึ้น

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลฝั่งอันดามัน (ภูเก็ต)

บทคัดย่อ

ชีววิทยาการสืบพันธุ์ของปลาแข่งไก่อ่ (*Megalaspis cordyla* (Linnaeus, 1758)) ทางฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย ได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2550 โดยเก็บรวบรวมตัวอย่างจากเครื่องมืออวนล้อมจับประเภทอวนล้อมจับปั่นไฟและอวนตังเก และเครื่องมืออวนลากประเภทอวนลากคู่และอวนลากแผ่นตะเฆ่ที่นำสัตว์น้ำมาขึ้นท่าเทียบเรือประมงที่จังหวัดพังงา ภูเก็ต และสตูล ซึ่งมีแหล่งทำการประมงตั้งแต่บริเวณเกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงาจนถึงเกาะอาดัง จังหวัดสตูล พบว่าปลาแข่งไก่อ่ขนาดความยาวส้อมหาง 6.10-47.30 (26.71±8.57) เซนติเมตร น้ำหนัก 6.45-1,449 (326.69±263.35) กรัม มีความสัมพันธ์ระหว่างความยาวส้อมหาง (FL) กับน้ำหนักตัว (W) อยู่ในรูปสมการ $W=0.0217 FL^{2.8503}$ พบปลาแข่งไก่อ่เพศผู้ขนาดความยาวส้อมหาง 15.90-47.30 (29.86±6.48) เซนติเมตร น้ำหนัก 58-1,449 (401.49±250.99) กรัม มีความสัมพันธ์ระหว่างความยาวส้อมหางกับน้ำหนักตัวอยู่ในรูปสมการ $W=0.0139 FL^{2.9840}$ ปลาแข่งไก่อ่เพศเมียขนาดความยาวส้อมหาง 15.00-47.10 (30.17±6.54) เซนติเมตร น้ำหนัก 65-1,400 (410.67±252.68) กรัม มีความสัมพันธ์ระหว่างความยาวส้อมหางกับน้ำหนักตัว อยู่ในรูปสมการ $W=0.0147 FL^{2.9663}$ อัตราส่วนเพศระหว่างเพศผู้ต่อเพศเมียเท่ากับ 1:1 ขนาดแรกเริ่มสืบพันธุ์ (L_{50}) ของปลาเพศผู้ และเพศเมีย เท่ากับ 25.45 และ 28.42 เซนติเมตร ตามลำดับ มีการวางไข่ได้เกือบตลอดปีโดยวางไข่มากในช่วงเดือนมิถุนายน-มีนาคม ซึ่งวางไข่สูงในเดือนมีนาคม และธันวาคม มีแหล่งวางไข่ตั้งแต่บริเวณเกาะสุรินทร์และบริเวณชายฝั่งตะวันตกจังหวัดพังงา บริเวณทิศตะวันตกและทิศตะวันออกของจังหวัดภูเก็ต บริเวณด้านใต้เกาะพีพีจนถึงบริเวณด้านใต้ของเกาะตะลิ่ง จังหวัดตรัง และบริเวณเกาะตง เกาะอาดัง จังหวัดสตูล ความดกไข่มีค่าเท่ากับ 372,158.46±253,143.84 ฟอง ไข่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.55±0.08 มิลลิเมตร ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวส้อมหางกับความดกไข่ (F) อยู่ในรูปสมการ $F=0.0000027 FL^{7.0026}$

คำสำคัญ: ชีววิทยาการสืบพันธุ์ ปลาแข่งไก่อ่ ทะเลอันดามัน

* ผู้รับผิดชอบ: ๘๘ หมู่ ๘ ถ. ศักดิ์เดช ต. วิจิตร อ. เมือง จ. ภูเก็ต ๘๓๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๖๓๕๑๑๘๘

e-mail:marinephuket@yahoo.com

Reproductive Biology of Torpedo Scad (*Megalaspis cordyla* (Linnaeus, 1758)) in the Andaman Sea Coast of Thailand

Issarapon Jithlang* Thanadol Nualchan and Kumpon Loychuen

Andaman Sea Fisheries Research and Development Center (Phuket)

Abstract

Reproductive biology of Torpedo scad (*Megalaspis cordyla* (Linnaeus, 1758)) in the Andaman Sea Coast of Thailand was studied during January to December 2007. The data was collected from purse seiners and trawlers, landed at fishing ports in Phang-nga, Phuket and Satun Provinces. The fishing grounds were in the areas of Ko Surin, Phang-nga Province to Ko Adung, Satun Province. The results showed the fork length (FL) and body weight (W) relationship of the fish which have length between 6.10-47.30 (26.71±8.57) centimeter and body weight between 6.45–1,449 (326.69±263.35) gram was $W=0.0217 FL^{2.8503}$, the male fish which have length 15.90-47.30 (29.86±6.48) centimeter and body weight between 58–1,449 (401.49± 250.99) gram was $W=0.0139 FL^{2.9840}$ and the female fish which have length 15.00-47.10 (30.17±6.54) centimeter and body weight 65-1,400 (410.67±252.68) gram was $W=0.0147 FL^{2.9663}$. Sex ratio of male : female was 1:1. The sizes at first maturity of male and female were 25.45 and 28.42 centimeter respectively. Spawning season could be found between June to March with peak in March and December. Spawning grounds were found in the areas of Ko Surin, and west coast of Phang-nga Province, west and east of Phuket Province, south of Ko Phi Phi to south of Ko Talibong in Trang Province and around Ko Tong and Ko Adung, Satun Province. The average fecundity was 372,158.46±253,143.84 eggs with the average egg diameter of 0.55±0.08 mm. The relationship between fork length (FL) and fecundity (F) was $F=0.0000027FL^{7.0026}$.

Key words: reproductive biology, torpedo scad, *Megalaspis cordyla* (Linnaeus, 1758), Andaman Sea

* Corresponding author: 77 Moo 7, Sakdidej Road, Vichit Sub-district, Muang District, Phuket Province
83000 Thailand. Tel. 076391138
e-mail: afdecfish@yahoo.com